

16.6.2022

LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI TOISEN ASTEEN KOULUTUKSEN KEHITTÄMISHANKKEeseen LIITTYVISTÄ SÄÄDÖSMUUTOKSISTA

Savonlinnan kaupunki esittää huomioitavaksi seuraavaa Luonnoksesta hallituksen esitykseksi toisen asteen koulutuksen kehittämishankkeeseen liittyvistä säädösmuutoksista:

- Lähtökohta sekä lukio- että ammatillisten opintojen ristiinopiskelun selkeyttämiseksi ja vakiintuneiden käytäntöjen tuominen lainsäädäntötasolle on lähtökohtaisesti perusteltua ja kannatettavaa
- Toisen asteen koulutuksen kehittämishankkeen säädösmuutoksissa on nyt lähtökohtaisesti tarkasteltu vain yhtä osaa ja ongelmaa sekä rahoitusta. Esityksessä on keskitytty lähinnä ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen toimintatapojen ja -prosessien uudistamiseen, mutta jätetty ehdotuksesta vähäiselle huomiolle toisen asteen koulutuksen saavutettavuuden turvaaminen voimakkaasta alueellisesti eriytyvästä väestökehityksestä huolimatta. Näin valtakunnallisestikin tarkasteltuna monen alueen ongelmat on sivuutettu ja esimerkiksi asian kannalta keskeisen lukiorahoituksen tarkastelu sivuutettu kokonaan.
- Ehdotuksessa on jätetty vähälle huomiolle lukio-opiskelijat, jotka haluavat suorittaa ammatillisia opintoja.
- Nykyisinkin opiskelija voi ammatillisen perustutkinnon suorittamisen jälkeen suorittaa lukio-opintoja lukiokoulutuksen valtionosuusrahoituksella, mutta jatkossa opiskelija voisi suorittaa nykyistä laajemmat lukio-opinnot myös ammatillisen perustutkinnon suorittamisen aikana ammatillisen koulutuksen rahoituksella. Ehdotetun muutoksen myötä opiskelijalla olisi mahdollisuus sisällyttää ammatilliseen perustutkintoon nykytilaan verrattuna 30 osaamispisteen laajuisesti enemmän lukio-opintoja, mikä tarkoittaisi 25 opintopisteen laajuisia lukio-opintoja. Nykyisin vastaavat lukio-opinnot voidaan suorittaa erillisinä lukio-opintoina, joihin myönnetään valtionosuusrahoitusta lukiokoulutuksen järjestäjälle. Mahdollisuus ammatillisen perustutkinnon laajentamiseen lukio-opinnoilla olisi siis valtiontaloudellisesti kustannusneutraali.
- Savonlinnan kaupunki pitää tärkeänä, että koulutusmuotojen opintojen yhdistämistä koskevilla muutoksilla ei ole merkittäviä vaikutuksia koulutuksen järjestäjien taloudelliseen asemaan. Mahdollisia vaikutuksia on kuitenkin seurattava ja kunnille aiheutuvat mahdolliset kustannukset katettava täysimääräisesti valtion toimesta. Ammatillisen perustutkinnon nimellisaajuuteen eli 180 osaamispisteeseen sisällytettävien muiden koulutusmuotojen opintojen osalta ehdotetut muutokset eivät vaikuttaisi koulutuksen järjestäjien taloudelliseen asemaan, vaan opintojen yhdistäminen toteutettaisiin nykytilaa vastaavasti koulutuksen järjestäjien välisen yhteistyön ja sopimusten perusteella koulutuksen järjestämiseen varattujen resurssien puitteissa.
- Määrällinen sääntely ehdotetaan purettavaksi myös TUVA-koulutuksen osalta, johon osallistuu myös muita kuin oppivelvollisia opiskelijoita. Oppivelvollisuuskoulutuksen määrärahan

mitoituksessa otettaisiin huomioon myös arvioitu TUVA-koulutuksen volyymi ja määräraharave. Määrällisen säätelyn purkaminen merkitsisi kuitenkin sitä, että jos koulutuksen järjestäjät merkittävästi kasvattaisivat TUVA-koulutuksen volyymia, vähentäisi tämä muuhun oppivelvollisuuskoulutuksen rahoituksen kohderyhmänä olevaan koulutukseen myönnettävän rahoituksen määrää. Tähän liittyen Savonlinnan kaupunki pyytää huomioimaan, että TUVA-koulutukseen ohjataan oppivelvollisuusikäisiä nuoria vain perustellusta ja erityisestä syystä. Koulutuksen järjestäminen on usein tavanomaista lukio- tai ammatillista koulutusta kalliimpaa. Uusimuotoisen TUVA-koulutuksen kehittäminen edellyttää kehittämistyötä, josta aiheutuu kustannuksia opetuksen järjestäjille. Näiden johdosta kaupunki ei pidä perusteltuna, että TUVA-koulutuksen korkeammat kustannukset katettaisiin muun toisen asteen koulutuksen perusrahoituksesta. Lisäksi uuden koulutuksen kehittämiseen tulisi osoittaa opetuksen järjestäjille haettavaksi erillistä kehittämisrahoitusta.

- Vaativaan erityiseen tukeen oikeutetuille opiskelijoille järjestettävän koulutuksen osalta määrällistä säätelyä ei ehdoteta purettavaksi. Esityksessä ehdotetaan järjestämisluvista päätettäväksi uudenlaisesta vaativan erityisen tuen koulutuksen enimmäisopiskelijavuosimäärästä. Tämä enimmäisopiskelijavuosimäärä toimisi jatkossa vaativan erityisen tuen koulutuksen perusrahoituksen enimmäismäärää ja samalla opiskelijavolyymia määrittävänä tekijänä. Savonlinnan kaupunki katsoo, että vaativaan erityiseen tukeen oikeutettujen opiskelijoiden rahoitus on tärkeää turvata siten, että tosiasiallisten opiskelijamäärien perusteella jokaiselle on mahdollisuus oppivelvollisuuslain mukaiseen opiskelupaikkaan. Tällä hetkellä esimerkiksi valtio päättää Spesian opiskelijamääristä, mutta ei ole osoittanut niitä riittävästi siten, että esimerkiksi Savonlinnan alueen vaativaan erityiseen tukeen oikeutetuille opiskelijoille olisi löytynyt riittävästi yhteisvalinnoissa perusopetuksen jälkeisiä jatko-opintopaikkoja, jonka johdosta niitä on jouduttu erikseen neuvottelemaan ja järjestelemään.